

EBH/654/2009

Év

2009

Védett tulajdonság:

Nemzetiséghez tartozás

Diszkrimináció területe

Közzszolgáltatás

Oktatás, nevelés

Diszkrimináció típusa

Zaklatás

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A hatósághoz panasz érkezett egy önkormányzati fenntartású általános iskoláról azért, mert az iskola két pedagógusa, köztük az iskola igazgatója a jórészt roma tanulókból álló osztályban a rendetlen tanulókat a Magyar Gárdával „riogatta”. A kérelem szerint az egyik tanórán a pedagógus 3 roma tanuló rossz magaviseletére reflektálva azt mondta, hogy „Nem csodálom, hogy irtják a cigányokat a Magyar Gárdisták”, majd rosszul lett. A pedagógus súlyos betegsége és feltehetően feszült idegállapota miatt veszítette eszméletét. Másnap az iskola igazgatója a pedagógus rosszulléte miatt az első tanórát megelőzően bement az osztályhoz és kérelmező elmondása szerint azt mondta, hogy „Mocskos cigányok nincs becsületetek, jelentve vagytok a Magyar Gárdának, megérdemlitek, hogy irtanak titeket.” A túlnyomóan roma tanulókból álló osztályban a két pedagógus kijelentése kimondottan félelmet ébresztett, különösen azért, mert a térségben a történeteket megelőző napokban „erős volt a gárda jelenléte” és a roma családok félelmükben otthonaikat elhagyva, rokonoknál töltötték az éjszakát.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság szóbeli tárgyalás keretében tisztázta a tényállást. Az iskola igazgatója elismerte, hogy a pedagógus rosszulétét követően beszélt a diákokkal, de elmondása szerint belőle csak a féltés beszélt. Tudta ugyanis a gyerekektől azt, hogy félnek a Magyar Gárdától és egy hétvégét más településen töltöttek családjukkal. Éppen ezért akarta figyelmeztetni őket arra, hogy vigyázzanak, mit tesznek, mert már híre ment a faluban, hogy 3 cigánygyerek miatt majdnem meghalt egy tanárnő. A másik pedagógus úgyszintén elismerte, hogy a fegyelmezés során szóba került a Magyar Gárda, elismerte, hogy mondott olyat, hogy *"hát én nem csodálkozom, hogy a fehér vagy Magyar Gárda járkal, gyalogol, masírozik!"*. A tárgyalást megelőzően a kérelmezők képviselője felkereste az iskolát, ahol számos tanulót meghallgatott a történetekről. Az iskola igazgatója ugyancsak egyenként beszélt a tanulókkal, az általuk elmondottakról készült jegyzőkönyveket megküldte a hatósághoz. A meghallgatott tanulók nyilatkozatai bár nem egyeztek meg szó szerint, azonban valamennyi hasonlóan és lényegében megegyezett abban, hogy mindkét alkalommal szóba került a Magyar Gárda olyan szövegkörnyezetben, amely fenyegetőleg hatott a diákokra.

A hatóság vizsgálata arra irányult, hogy az eljárás alá vont iskola két pedagógusa által tett kijelentések alkalmasak voltak-e olyan légkör kialakítására a roma származású tanulók körében, amely félelmet kelthetett bennük, emberi méltóságukat sértette, megalázta őket.

A hatóság a zaklatás vizsgálatára irányuló ügyekben egyrészt a felek szubjektív benyomásaira támaszkodik, másrészt törekszik arra, hogy az ügy valamennyi körülményének figyelembevételével objektív szempontok alapján is értékeljen egy adott, vagy sorozatos magatartást és annak hatását. Minden ilyen eljárásban a hatóságnak különös körültekintéssel kell eljárnia azért, hogy a sérelmet szenvedett fél sérelemérzetén túl utólag rekonstruálható legyen az a környezet, amely a vizsgált magatartás révén kialakult és érzékelhetővé vált. Így annak eldöntése, hogy mi minősül az emberi méltóságot sértő magatartásnak, nem alapulhat kizárólag a panaszos személyes benyomásain, hanem annak olyan jellegűnek kell lennie, amely általában és a közfelfogás szerint is másokban és a védett tulajdonsággal rendelkezőkben is hasonló, vagy ugyanolyan hatás kiváltására lett volna alkalmas.

Tárgyi ügyben a felek ellentmondó nyilatkozatai révén nem lehetett minden kétséget kizáróan rekonstruálni azt, hogy pontosan mi hangzott el akár az etika órán, akár az azt követő napon az igazgatónő részéről. Ez azonban önmagában nem akadályozza a jogsértés megállapításának.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Azt ugyanis az eljárás alá vont is elismerte, hogy megemlégették a Magyar Gárdát a tanórán figyelmeztetésként. A tanórán tett kijelentés azt a látszatot kelthette, olyan üzenetet hordozhatott a jelen lévő roma tanulóknak, hogy a tanárnő a gyerekek magaviselete miatt igazoltnak látja a Magyar Gárda létét, megjelenését és azt is sugallhatta vele, hogy egyet ért a szervezet létrejöttével. Egy pedagógussal szemben a társadalom magasabb mércét állít, szigorúbb követelményeknek kell megfelelnie, hiszen a nevelésére bízott gyermekek értelmi, szellemi és erkölcsi fejlődését biztosítva kell feladatait ellátnia. Így fokozottabban kell ügyelnie arra, hogy a gyűlöletkeltésnek és a rasszizmusnak, de még csak a célzatosnak sem tekinthető szélsőséges megnyilvánulásoknak ne engedjenek teret a nevelési-oktatási intézményben, és a maguk részéről tegyenek meg mindent, hogy az ilyen jelenségeket a lehető legtávolabb tartsák az oktatási intézménytől.

Az eljárásban azonban megállapítható volt, hogy mind a pedagógus, mind az igazgatónő teret engedtek annak, hogy a roma lakossággal szemben szélsőséges nézeteket megfogalmazó Magyar Gárda, mint jelenség az iskolán belülre is beférkőzhessék. A két pedagógus nem azzal követett el jogsértést, hogy kiejtette a Magyar Gárda szavakat, hanem annak adott társadalmi környezetben, adott időben és szövegkörnyezetben való megemlézése eredményezte a tanulók emberi méltóságát sértő, félelmeiket felerősítő környezetet.

A hatóság áttekintette a Magyar Gárda megítélése kapcsán egyes közméltóságok és a bíróságok megállapításait, olyan tartalmú nyilatkozatit, amelyek a Magyar Gárda működése, rendezvényei révén a közösségekben, s különösen a roma közösségben keltett hatásra vonatkozik. A hatóságnak ugyanis a tanulók szubjektív benyomásain túl ki kellett térnie annak vizsgálatára is, hogy általánosságban a Magyar Gárda által képviselt nézetek a közfelfogás szerint alkalmasak-e az egyes ember méltóságának sérelmére és félelemkeltésre. Összességében, különös tekintettel a tárgyi időszakban a térségben a Magyar Gárda fokozott jelenlétére is, a hatóság megállapította, hogy a Magyar Gárda rendezvényei és az azokon elhangzott beszédek, megmozdulások, nyilatkozatok a roma közösségben félelmet kelthetnek, és alkalmasak a roma közösséggel szemben támadó környezet kialakítására. Mindez hozzájárult ahhoz, hogy tárgyi ügyben a tanulóknak már a történeteket megelőzően is kialakulhatott egyfajta félelemérzet a Magyar Gárda megjelenésével kapcsolatban, amit alátámaszt az igazgató nő nyilatkozata is.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság álláspontja szerint nem vitás az, hogy a roma származású tanulóknak önmagában félelmet ébreszthetett az is, és így támadó környezet kialakítására alkalmas volt a Magyar Gárdának olyan szövegkörnyezetben való említése az oktatási intézmény keretein belül egy pedagógus részéről, amely arra utalt, hogy a Magyar Gárda léte, rendezvényei a roma népcsoport viselkedésének, magatartásának tudható be. Azzal ugyanis, hogy a pedagógus egyes roma tanulók rossz magaviseletével összefüggésben fogalmazott úgy, hogy nem csodálja, hogy a Magyar Gárda masíroz, azt fejezte ki vagy annak az volt a hatása, hogy a romák viselkedése önmagában alapot ad a Magyar Gárda létére.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni a meglehetősen nagy sajtónyilvánosságot kapott azon kijelentéseket és az ezek által gerjesztett vitákat, szélsőséges megnyilvánulásokat sem, amelyek a bűnözésnek etnikai jelleget kölcsönöznek. A pedagógus által tett kijelentés meglehetősen hasonló jelleget kölcsönöz a rossz magaviseletnek, vagy legalább is a roma származással összefüggésbe hozza. Így a hatóság álláspontja szerint az etika órán történtek valamennyi körülmény figyelembe vételével is önmagukban alkalmasak voltak támadó környezet kialakítására a roma származású tanulók körében, a zaklatás tényállásának megvalósításával. Az igazgatónő által tett kijelentések, melyeket saját bevallása szerint féltésből, figyelmeztetésből tett, alkalmasak voltak arra, hogy eredeti céljukkal ellentétben, tovább erősítsék a tanulóknak a már egyébként is kialakult félelmet, fokozzák azt a légkört, amely kialakításához az előző napi etika órán elhangzottak járultak hozzá. S bár a felek ellentmondó nyilatkozatai révén nem volt bizonyítható, hogy az igazgatónő „mocskos cigánynak” nevezte volna a diákokat, annak a veszélynek a közvetlen kilátásba helyezése, hogy a Magyar Gárda részéről a tanulóknak bántódásuk eshet, megvalósította a zaklatást.

Külön súlyosbító körülményként értékelte a hatóság azt, hogy a Magyar Gárda nem megfelelő szövegkörnyezetben való felemlítése, azzal való fenyegetőzésre a pedagógusok részéről annak tudatában került sor, hogy a roma származású tanulóknak a Magyar Gárda komoly félelmet kelt.

A hatóság vizsgálata megállapította, hogy az eljárás alá vont iskola megsértette az egyenlő bánásmód követelményét és zaklatást alkalmazott azzal, hogy pedagógusai a Magyar Gárdával összefüggésben támadó környezetet alakítottak ki, hozzájárultak a roma származású tanulók félelemérzetének növeléséhez. A hatóság a jogsértő iskolát eltiltotta a jövőbeni jogsértések tanúsításától, attól, hogy a jövőben a Magyar Gárdát a pedagógusok olyan szöveggörnyezetben használják, amely alkalmas arra, hogy a tanulókbán komoly félelmet keltsen, megalázó vagy támadó légkört alakítson ki.

A hatóság álláspontja szerint tág teret kell biztosítani ahhoz, hogy az oktatási intézmény falain belül lehetőség nyíljon az aktuális társadalmi problémák és jelenségek nyílt, őszinte és közös értékelő-elemző megbeszélésének a pedagógusok és a diákok részvételével, hogy ne fordulhasson elő a jövőben, akár egy nem szándékoltan támadó kijelentés is károsan befolyásolja a serdülő tanulók értelmi-érzelmi fejlődését.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.